

Treball de Fi de Màster

Codi: 43665
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310486 Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes	OB	0	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Ana Maria Margallo Gonzalez
Correu electrònic: AnaMaria.Margallo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Cristina Escobar Urmeneta
José María Sanahuja Gavaldà
Maria Dolors Masats Viladoms
Neus González Monfort
Digna Maria Couso Lagaron
Laia Viladot Vallverdu

Prerequisits

No es contemplen.

Objectius

L'estructura del mòdul és comuna a totes les especialitats, encara que el seu contingut i desenvolupament està relacionat amb el mòdul de pràctiques de cada especialitat.

El Treball de Fi de Màster (TFM) és un treball d'indagació a l'aula, d'aprofundiment i reflexió teòrica o de projecte d'innovació concebut com una activitat d'autoformació. Té com a objectiu principal avaluar la integració de les competències adquirides en el Màster. S'estableix com una recerca o estudis realitzats amb dades empíriques, procedents de l'experimentació de la unitat didàctica impartida o la intervenció orientadora durant el període de pràctiques, que l'alumne desenvolupa individualment i presenta i defensa davant d'un tribunal.

El desenvolupament del Treball de Fi de Màster es fonamenta en l'acció tutorial. En el cronograma del curs estan fixades les dates de les tutories obligatòries per al seguiment del treball.

El Treball final de màster (6 cr.) es realitza amb posterioritat al pràcticum i només en el cas que aquest hagi estat superat.

Competències

- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals per a desenvolupar aquelles necessàries en el seu desenvolupament i la seva pràctica professional.
- Comunicar-se de manera efectiva, tant de manera verbal com no verbal.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la investigació.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Acreditar un bon domini de l'expressió oral i escrita a la pràctica docent.
2. Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
3. Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos pel desenvolupament professional.
4. Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals per a desenvolupar aquelles necessàries en el seu desenvolupament i la seva pràctica professional.
5. Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
6. Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
7. Participar en les propostes de millora en els diferents àmbits d'actuació a partir de la reflexió basada en la pràctica.
8. Posseir les habilitats d'aprenentatges necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.
9. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
10. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
11. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
12. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
13. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

Treball fi de màster. L'estudiant haurà d'elaborar un treball de recerca educativa i/ un projecte d'innovació final, i en farà una presentació pública oral davant un tribunal que permeti mostrar que ha adquirit el conjunt de competències del màster que el capaciten per iniciar la seva actuació com a docent de la seva especialitat en un centre d'Educació Secundària o Escola Oficial d'Idiomes.

Metodologia

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Durant la fase dedicada a l'elaboració del TFM s'establiran activitats dirigides en forma de sessions per a tot el grup amb indicacions sobre el treball, en les quals l'alumnat haurà de preparar les diferents parts del treball sota la supervisió del tutor o la tutora.

El TFM és una tasca que l'estudiant ha de desenvolupar individualment. El producte del TFM ha de ser diferent i individualitzat per a cada estudiant.

En el moment que estableixi cada especialitat, cada coordinador/a d'especialitat farà una reunió informativa en la qual s'explicarà als i les estudiants els aspectes fonamentals del TFM (procés d'elaboració, funcionament, dates...). Excepte en casos puntuals, la tutora o el tutor de les pràctiques es farà càrrec de les tutories de TFM. Cada especialitat decidirà també el moment per lliurar una fitxa al tutor o a la tutora d'especialitat amb les dades del treball: títol provisional, objectius i justificació del tema i enfocament del treball.

A les sessions de seminari de seguiment del Treball de Fi de Màster la tutora o el tutor de la universitat orientarà a l'estudiant sobre el desenvolupament del treball i en revisarà l'elaboració. Una part d'aquestes tutories es faran de manera col·lectiva, amb tots els estudiants tutoritzats pel mateix tutor o tutora, i serviran per mostrar com seleccionar preguntes sobre la pròpia pràctica educativa que, a més de produir coneixement sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge, derivin en propostes de millora d'aquesta pràctica. A les tutories individuals es concretaran els objectius i els instruments de recerca d'acord amb les observacions fetes en el context on es desenvolupa la recerca.

El TFM no es podrà presentar per a la seva defensa sense el vistiplau del tutor/a.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminaris de seguiment del treball de fi de màster. Seguiment del procés d'elaboració de cada part del treball per part del tutor d'universitat.	22	0,88	4, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Seguiment del treball: procés seguit.	40	1,6	4, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Espectura del treball i preparació de la defensa oral.	88	3,52	4, 6, 7

Avaluació

Atès que la llengua vehicular del màster i de l'ensenyament secundari és el català, les tasques orals i escrites relacionades amb aquest mòdul s'han de presentar en aquesta llengua o, en el cas de les especialitats en altres llengües, en les llengües de l'especialitat. En les activitats lliurades per escrit es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. Així mateix, cal expressar-se oralment amb fluïdesa i correcció i cal mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. El tribunal pot suspendre el TFM si considera que no compleix els requisits esmentats anteriorment.

A les sessions de seminari de seguiment del treball de fi de màster el tutor o la tutora de la universitat orientarà l'estudiant sobre el desenvolupament del treball i revisarà la seva elaboració.

El TFM constarà de: (1) El diagnòstic d'un problema o una pregunta de recerca a partir de la proposta d'intervenció o d'acció orientadora que s'ha portat a terme, (2) la concreció de les preguntes de recerca i la selecció dels instruments que permetran extreure la informació pertinent, (3) l'anàlisi de les dades i les conclusions, (4) la redacció i presentació final.

Estructura del TFM

Introducció. Inclou una presentació general del treball realitzat i el plantejament i/o justificació de la temàtica que es vol abordar.

1. Justificació. Es defineix el problema educatiu que es pretén abordar i quina és la justificació personal, social o professional.
2. Pregunta i/o supòsits i/o objectius. El problema plantejat s'ha de concretar en una pregunta o preguntes, un supòsit inicial i l'objectiu - o objectius - que es pretén amb el treball de camp i l'aplicació d'un o d'uns instruments d'anàlisi o de recerca, per fer una diagnosi, per portar a terme un procés d'innovació educativa o en la reflexió teòrica sobre un concepte rellevant per a alguna de les ciències de l'educació.
3. Marc teòric per a fonamentar l'aproximació teòrica i metodològica a partir de com a mínim, cinc referències. Es fa un estat de la qüestió sobre els treballs de recerca més rellevants que existeixen sobre el tema i sobre la literatura bàsica relativa a la innovació relacionada. No cal un treball teòric exhaustiu, sinó referenciar o situar el treball en un camp científic d'educació, és a dir, definir les línies en què s'onscriu el treball i els autors essencials en què es basa.
4. Marc metodològic. Ha de respondre als objectius de la recerca que es pretén realitzar i ha de definir quin tipus de recerca/innovació es realitza. Cal aplicar uns instruments d'investigació (anàlisi documental, qüestionari, entrevistes, observacions, resultats de l'experimentació de materials o d'activitats educatives). En el cas que el treball s'orienti cap a la innovació educativa cal preveure quin instrument es farà servir per a l'anàlisi de la situació de partida (qüestionari, entrevista, guió d'observació...), per justificar aquesta innovació i la seva pertinença.
5. Descripció del context en què es desenvolupa o se centra la tasca docent (es pot incloure al marc metodològic).
6. Anàlisi de dades (descriptives, interpretatives). Discussió de les dades. És important que l'estudiant sàpiga diferenciar la descripció dels resultats de la seva interpretació. També ha de demostrar que és capaç de posar en discussió els resultats de la recerca amb els referents teòrics.
7. Conclusions i propostes de millora. Hauria d'incloure: a) una valoració global de la indagació o de la proposta; b) una resposta a les preguntes inicials i una valoració de supòsits i objectius; c) una autocrítica del procés metodològic seguit; d) una valoració sobre què aporta la recerca/innovació a la millora de l'ensenyament, a l'organització de l'educació, a la formació del professorat o a un camp teòric concret; e) plantejar noves preguntes de recerca o per a la innovació.
8. Referències documentals (bibliografia, webs, documents en línia...).
9. Annexos.

Format del TFM:

El TFM haurà de seguir la següent política de presentació:

- Idioma: Català (excepte en el cas de les especialitats d'altres llengües).
- Extensió màxima: 70.000 caràcters, espais inclosos sense comptar els annexos.

- Referències bibliogràfiques, segons la normativa APA.

La portada ha d'incloure:

- Nom de l'autor
- Títol del TFM
- Data de lliurament
- Especialitat que ha cursat l'estudiant
- Nom del tutor
- Índex

El treball haurà d'estar paginat automàticament. La propietat intel·lectual del TFM serà de l'estudiant autor del treball. Així i tot, entenent que el/la professor/a tutor/a també ha contribuït a la seva elaboració, en el cas que es procedeixi a la seva divulgació es requerirà el consentiment tant de l'autor/a com del tutor/a. A més, s'ha d'especificar que l'estudi s'ha dut a terme dins l'edició del màster que correspongui.

Lliurament i defensa

La coordinadora del Màster, conjuntament amb els coordinadors/es de les especialitats, establiran el període de lliurament i les dates de les exposicions orals dels TFM.

Lliurament del TFM: terminis i procediments

El TFM es presentarà públicament durant el mes de juny davant d'un tribunal. En aquesta presentació, l'estudiant exposarà el context de la intervenció, el problema o qüestió, els objectius del treball, els resultats més rellevants i les conclusions i propostes de millora de la intervenció.

L'estudiant haurà de lliurar el treball en les dates fixades sempre que compti amb el vistiplau del seu tutor/a.

En cas que l'estudiant no lliuri el treball en el termini i la forma fixats perd la convocatòria.

A partir de la sol·licitud raonada de l'estudiant i de l'informe del seu tutor/a dirigit al/la coordinador/a d'especialitat, es valorarà la possibilitat de poder lliurar el TFM i de fer-ne la presentació davant del tribunal en una convocatòria de setembre.

Defensa del TFM: terminis i procediments

La coordinació de cada especialitat especificarà els integrants del tribunal, el calendari, l'horari i el lloc de defensa de cada tribunal de TFM.

Els estudiants hauran de respectar la data de les exposicions. La defensa del TFM s'ha de fer de forma presencial.

Cada especialitat pot definir els continguts i duració de la presentació que pot incloure: el context de la intervenció, el problema o qüestió, els objectius del treball, els resultats més rellevants i les conclusions i propostes de millora de la intervenció. Després de l'exposició de l'estudiant, que pot incloure un suport visual, es deixarà un temps per a les preguntes dels membres del tribunal i per a les respostes dels estudiants.

Donat que les defenses són públiques, a més del tribunal hi podran assistir com a públic familiars, amics, altres estudiants o altres professors que ho desitgin, sempre que respectin els horaris i procediments de la defensa del TFM.

Organització dels tribunals per avaluar els TFM

Els tribunals de TFM estaran constituïts per tres membres que seran nomenats per la coordinació d'especialitat. A cada tribunal hi haurà com a mínim un/a doctor/a i el/la tutor/a del treball. El professorat que formarà part

dels tribunals de TFM serà dels departaments que participen en la docència de cada especialitat. També hi poden participar els mentors i mentores de pràctiques.

Criteris d'avaluació

El tribunal avaluarà el TFM que presenti l'estudiant. La informació referent a criteris d'avaluació del TFM, haurà de ser pública i estar a l'abast dels estudiants.

Els criteris pel que fa a la memòria són:

- Pertinència i qualitat del contingut dels diferents apartats.
- Adequació de la metodologia triada en relació al problema i context.
- Justificació, emmarcament i coherència de la reflexió sobre la pràctica.

La qualificació del TFM s'establirà seguint les proporcions següents:

- Seguiment del treball per part del tutor o la tutora: 10%
- Valoració del treball escrit per part del tribunal 50%
- Valoració de l'exposició oral per part del tribunal 40%

La còpia o plagi en el TFM constitueixen un delicte que pot representar suspendre el mòdul en el mateix moment en què es detecti. L'estudiant que presenti un TFM plagiat perd el dret a la defensa oral del TFM. S'aplicaran les normes sobre plagi de la UAB:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

L'extensió del treball serà de 70000 caràcters amb espais aproximadament, i s'haurà de lliurar tant en format electrònic com en paper en la data que s'establirà des de coordinació. Si algun membre del tribunal ho sol·licita, se li enviarà còpia en paper del treball.

La defensa oral del treball es farà en les dates fixades per la coordinació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració del treball escrit de TFM	50%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13
Exposició oral davant del tribunal	40%	0	0	1, 4, 6, 11
Seguiment del treball per part del tutor	10%	0	0	4, 6, 7, 12

Bibliografia

La bibliografia serà ampliada pels tutors o tutores del treball de fi de màster de cada especialitat.

Bolívar, A., Domingo, J., y Fernández Cruz, M. (2001). La investigación biográfico-narrativa en educación: Enfoque y metodología. Madrid: La Muralla.

Cohran-Smith, M., y Lytle, S.L. (2002). Dentro/Fuera: Enseñantes que investigan. Madrid: Akal.

Fàbregues Feijóo, Sergi; Meneses, Julio; Rodríguez Gómez, David; Paré, Marie-Hélène (2016). Técnicas de investigación social y educativa. Barcelona: editorail UOC. <http://hdl.handle.net/10609/55041>

Flick, Uwe. (2015). El Diseño de Investigación Cualitativa. Madrid: Morata.

Connelly, M., y Clandinin, J. (1995). Relatos de Experiencia e Investigación Narrativa. En J.Larrosa, R. Arnaus, V.R. Ferrer, N. Pérez de Lara, M. Connelly, J. Clandinin, M.

Greene (eds.), Déjame que te cuente: Ensayos sobre narrativa y educación (pp. 11-59). Barcelona: Laertes.

Hernández-Sampieri, Roberto (2014). Metodología de la investigación. México DF: McGraw-Hill Interamericana.

Guernier, M.C.; Durand, V.; Sautot, J.P. (dir.) (2007) *Interactions verbales, didactiques et apprentissages*. Besançon: Presses Universitaires du Franche-Comté.

Moral, C. (2006) "Criterios de validez en la investigación cualitativa actual". *RIE* 24/1, pp. 147-164.

Reuter, Yves (2006) "Penser les méthodes de recherche en didactique(s)". En Perrin-Glorian, Marie-Jeanne; Reuter, Yves (éds.) (2006) *Les méthodes de recherche en didactiques* (pp.13-26). Villeneuve d'Asq: Presses Universitaires du Septentrion.

Reuter, Y. (2007) *Dictionnaire des concepts fondamentaux des didactiques*. Bruxelles: De Boeck